

7 Programma Bestuur

Inleiding en ontwikkelingen

Vanwege geopolitieke veranderingen en maatschappelijke vraagstukken als klimaatverandering, energie, stikstof, PFAS en huisvesting bestaat er onzekerheid en onrust in onze samenleving. Dit benadrukt de noodzaak van een betrouwbaar en proactief bestuur dat als één overheid opereert. Het is van groot belang dat we deze transitie nauwlettend volgen en waar mogelijk onze rol erin spelen, terwijl we de prioriteiten van het nationale en regionale beleid in het oog houden. Als Provincie hebben we een cruciale rol en moeten we ervoor zorgen dat de belangen van Zeeland goed over het voetlicht worden gebracht.

Het bestuur van de Provincie kenmerkt zich door betrouwbaarheid en verbondenheid met de samenleving. We tonen vastberadenheid bij het aanpakken van de specifieke uitdagingen in Zeeland. Het vroegtijdig betrekken van burgers, organisaties en bedrijven bij het beleidsvormingsproces is belangrijk. Dit geeft ons inzicht in wat er speelt in de samenleving.

Dat vereist een voortdurende dialoog met de Zeeuwse bevolking en het vroegtijdig betrekken van belanghebbenden. We houden een scherp oog op ontwikkelingen in Den Haag en Brussel. We denken vroegtijdig mee in wetgevingstrajecten en lobbyen om Zeeuwse wensen in beleid en regelgeving te verankeren.

Om de maatschappelijke vraagstukken aan te pakken, is ook goede samenwerking met onze partners van belang, zowel binnen de regio als over de provinciegrenzen heen. Daarvoor hebben we samenwerkingsverbanden met de Zeeuwse gemeenten en het waterschap, onder meer in het Overleg Zeeuwse Overheden. De strategische ligging van Zeeland biedt volop (economische) kansen voor samenwerking met Vlaanderen, Brabant en Zuid-Holland. Onze partnerschappen met de Rijksoverheid en Europa zijn eveneens van belang om onze doelstellingen te verwezenlijken.

Als provinciaal bestuur is het onze verantwoordelijkheid om integriteit, veiligheid en veerkracht te bevorderen. We nemen maatregelen tegen misbruik van onze diensten en producten. Bij vergunningverlening passen we de wet Bevordering integriteitsbeoordeling openbaar bestuur (Bibob) toe. Daarmee beoordelen we de integriteit van individuen en bedrijven. We dragen actief bij aan het tegengaan van ondermijning.

Onze rol als interbestuurlijk toezichthouder omvat het monitoren van de financiële positie van gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Dat geldt ook voor het uitoefenen van medebewindstaken. We streven hierin naar een evenwicht tussen controle en samenwerking. We stimuleren wanneer nodig en gaan in gesprek over verbetering van resultaten.

Speerpunten

1. Samenwerking

- *De regio(samenwerking) versterken*
 - Doorontwikkeling en uitvoering van de samenwerkingsagenda van het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO).
 - In het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) werken de vijftien Zeeuwse overheden samen. Deze samenwerking versterkt de bestuurskracht en behartigt de Zeeuwse belangen in Den Haag en Brussel. Zo werd afgelopen jaar specifiek aandacht gevraagd voor het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel.
 - Provincie Zeeland ondersteunt gemeenten in het uitvoeren van Regiovisies en versterking gemeentelijke samenwerking.
- *Grensoverschrijdend samenwerken*

- We versterken de samenwerking met Vlaanderen en grensknelpunten zijn samen aangepakt binnen een gezamenlijk schakelpunt.
- We ontwikkelen ons bestuurlijk netwerk door de organisatie van werkbezoeken met bewindslieden, vertegenwoordigers van de Europese Commissie en Vlaamse ministers.
- *Samenwerken met andere provincies*
 - De samenwerking en kennisuitwisseling Fryslân – Zeeland zetten we voort. Hierin wisselen we ervaring uit over de aanpak van actuele- en gemeenschappelijke vraagstukken. Samen trekken we op richting het Rijk om regionale vraagstukken, en de benodigde aanpak hiervan onder de aandacht te brengen.
 - Deelname aan overkoepelende trajecten waarin gewerkt werd aan nieuwe wetgeving die van invloed is op de provincie.
 - Deelname aan bestuurlijke adviescommissies van het Interprovinciaal Overleg (IPO-verband), voor de uitvoering van taken en belangenbehartiging richting Rijk en Europa.

2. Sterk netwerk- en relatiebeheer met Den Haag en Brussel

- Vormgeven aan bestuurlijke relatie evenementen om het relatiebeheer te versterken waarmee we de Zeeuwse doelen kunnen behalen.
- Organiseren van evenementen en bezoeken om de zichtbaarheid van Zeeland in Den Haag en Brussel te vergroten.

3. Een weerbare overheid

In 2024 gaven wij uitvoering aan het beleidsplan aanpak ondermijning. We vergroten de weerbaarheid van het provinciaal bestuur en onze provinciale organisatie. De Zeeuwse norm weerbare overheid is hierbij uitgangspunt.

In het bijzonder hadden we aandacht voor:

- De interne bewustwording binnen de provinciale organisatie
- De bewustwording rond informatiebeveiliging bij Zeeuwse overheden en verbonden partijen.
- De weerbaarheid van het buitengebied van Zeeland.
- Onze coördinerende en ondersteunende rol naar de Zeeuwse gemeenten. We helpen hen om de doelen uit de Zeeuwse norm weerbare overheid te behalen.
- Toepassing van het Bibob-beleid en -werkproces. Daarbij sporen we Zeeuwse overheden aan de Wet Bibob uniform toe te passen.
- Het benutten van de oog-en-oor-functie van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR). Doel is om te komen tot integrale controles, waarbij omgevingsdiensten signaleren en uitvoeren.
- Het verzorgen van weerbaarheidstrainingen voor politieke ambtsdragers.
- Het herzien van protocollen en het organiseren van bewustwordingssessies voor Provinciale Staten (PS) en Gedeputeerde Staten (GS).

We werken hiervoor samen met Zeeuwse overheden, uitvoeringsorganisaties (zoals de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD), Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR), het Taskforce- Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) en het OM (Openbaar Ministerie).

4. Een transparante overheid voor burgers

Wij zijn open over wat de Provincie Zeeland doet voor Zeeland en haar inwoners. Het college gaat met Zeeuwse inwoners, bedrijven, media en partners in gesprek over de manier waarop dat nog beter kan.

5. Kwaliteit Openbaar Bestuur (KOB)

Provincie Zeeland is (mede)verantwoordelijk voor de kwaliteit van het lokale bestuur. Het is belangrijk dat gemeenten en regio's over voldoende bestuurskracht beschikken. We bevorderen regionale

samenwerking en voeren bestuurlijk overleg met gemeenten, zowel individueel als in regionaal verband. Want gemeentelijke opgaven krijgen steeds vaker een regionaal karakter en vragen om samenwerking.

Beleidskader

- *Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader – GTK 2020 Gemeenten (2019) en GTK 2022 Gemeenschappelijke Regelingen (2022)*
- *Rijkstaken Openbare Veiligheid - Organisatieplan Commissaris van de Koning in Zeeland (2019)*
- *Strategische Visie Euregio Scheldemond (2021)*
- *Verordening systematische toezichtinformatie Zeeland (2014)*
- *Ambtsinstructie Commissaris van Koning*
- *Advies bestuurlijke werkgroep Berx Donner inzake oplossen van (juridische) grensknelpunten*
- *Nota 'Bestuurlijke integriteit Provincie Zeeland' (2015);*
- *Protocol vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers provincie Zeeland (2020)*
- *Expliciete politiek - Politiek en netwerksturing in de provincie Zeeland (2019)*
- *Zeeuwse norm weerbare overheid (2022)*
- *Beleidsregel Bibob Provincie Zeeland 2021 inzake omgevingsvergunningen, subsidies, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten*
- *Beleidskader IBT 2023-2027*

Reguliere taken

1. Taken commissaris van de Koning (cvdK) als Rijksorgaan en als boegbeeld van de Provincie Zeeland:

- Voorzitter van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.
- Lid van de Kring van Commissarissen.
- De commissaris van de Koning (cvdK) stimuleert samenwerking tussen instellingen en organisaties in de provincie.
- De commissaris van de Koning (cvdK) gaat regelmatig op werkbezoek bij de gemeenten in de provincie in het kader van zijn ambtsinstructie.
- Bestuurlijk toezicht op de Veiligheidsregio Zeeland.
- Coördinatie grensgovernance: het zorgen voor goede afstemming en besluitvorming tussen de verschillende bestuurslagen op de grens van Vlaanderen-Nederland.
- Regietafel vluchtelingen.
- Integrale en fysieke veiligheid.
- Bestuurlijke verantwoordelijkheid om als rijksorgaan, in de vorm van een wettelijke zorgplicht, de bestuurlijke integriteit van de provincie te bevorderen. De commissaris van de Koning (cvdK) heeft bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen een adviserende en bemiddelende rol.
- Procedure (her)benoeming burgemeesters.
- Voorzitter Roosevelt Foundation

2. Ondersteuning van Provinciale Staten, (Staten)commissies en Gedeputeerde Staten.

3. Taken Gedeputeerde Staten:

- Interbestuurlijk toezicht (financieel en generiek) gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen.

- Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob).
- Bevorderen bestuurlijke integriteit; Samenwerking Taskforce- RIEC.
- Bevorderen en bewaken kwaliteit lokaal bestuur.

Maatschappelijk effect

Een transparant, integer, daadkrachtig, effectief en op regionale en/of grensoverschrijdende samenwerking gericht openbaar bestuur in Zeeland.

Doelstelling

Interbestuurlijk toezicht

Het interbestuurlijk toezicht (IBT) richt zich op het identificeren van risico's. Daarmee geven we uitvoering aan ons in 2023 vastgestelde beleidskader. Ons toezichtbeleid is van toepassing op diverse beleidsvelden, waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht, archief- en informatiemanagement, huisvesting van gerechtigde asielzoekers en behoud van gebouwd erfgoed en archeologisch erfgoed. We voeren dit uit in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het Interprovinciaal Overleg (IPO).

Kwaliteitsindicator en toelichting

Acties

Het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht (IBT) 2024, gebaseerd op het beleidskader IBT, vanaf 2024

Opstellen uitvoeringsagenda met duidelijke richtlijnen voor ons toezichtbeleid.

Kwaliteitsindicator en toelichting

In 2024 hebben we een uitvoeringsagenda opgesteld. Deze is gebruikt bij de beoordeling van de informatie, die we ontvingen in het kader van het van het Interbestuurlijk Toezicht.

Het publiceren van toezichtsbevindingen in nauw overleg met de Zeeuwse gemeenten via een dashboard

We ontwikkelen een dashboard. Dit dashboard moet transparant weergeven welke vorderingen gemeenten maken in het kader van IBT. Het dashboard moet ook inzicht bieden in eventuele risico's. Resultaten van het dashboard worden eerst met de betrokken gemeenten besproken voordat ze openbaar worden gemaakt.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Over 2024 is voor het eerst gewerkt met een uitvoeringsagenda voor het Interbestuurlijk Toezicht. Deze agenda geeft ons inzicht in hoe gemeenten ervoor staan binnen de verschillende domeinen. We gebruiken deze gegevens voor het goede gesprek tussen Provincie en gemeenten en waterschap over de kwaliteit van de door hen uitgevoerde taken. De toezichtsbevindingen zijn voor het eerst via de website openbaar gemaakt en inzichtelijk voor iedereen die deze wil raadplegen. Momenteel zijn deze bevindingen beschikbaar in documentvorm; we werken aan een technische tool om de gegevens op een heldere en toegankelijke manier te presenteren.

Doelstelling

Samenwerkend bestuur

De omvang van maatschappelijke vraagstukken neemt toe. Daarom bundelen de Zeeuwse overheden hun krachten om gezamenlijk aan de Zeeuwse uitdagingen te werken. Als provincie stimuleren we dit, bijvoorbeeld door actief deel te nemen aan het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Met andere provincies slaan we de handen ineen door kennis te delen en van elkaar te leren over de benadering van vraagstukken. Dit wordt gecoördineerd via het Interprovinciaal Overleg (IPO).

Kwaliteitsindicator en toelichting

In 2024 zijn de Zeeuwse krachten verder gebundeld op verschillende maatschappelijke vraagstukken. Concrete resultaten zijn behaald op onderwerpen als onderwijs en mobiliteit. Eind 2024 vond een evaluatie van het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) plaats. Leer- en verbeterpunten worden meegenomen om de toekomstige samenwerking nog verder te optimaliseren. Ook met andere provincies is afgelopen jaar waar nodig opgetrokken om de interprovinciale vraagstukken gezamenlijk op te pakken.

Acties

Continueren bestuurlijke samenwerking met provincie Fryslân

We zetten onze bestuurlijke samenwerking met de Provincie Fryslân voort. Het hoofddoel is tweeledig. Enerzijds is het gericht op het delen van kennis en ervaring. Anderzijds is het doel om regionale kwesties en de manier waarop we eraan werken bij het Rijk onder de aandacht te brengen. Deze bestuurlijke kopgroep omvat inmiddels ook het Rijk.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Hoewel Friesland en Zeeland op het eerste gezicht verschillen, delen we veel vergelijkbare uitdagingen, zoals het versterken van de regionale economie, het omgaan met de spiraal van verschraving, en het vinden van de juiste balans tussen natuurbelangen en economische ontwikkeling. Daarnaast wisselen we kennis uit over bestuurlijke sensitiviteit in complexe dossiers en de rol van de provincie in het samenspel met Rijk, gemeenten en maatschappelijke partners. Dit helpt ons om scherper te kijken naar onze eigen positie en kansen binnen interbestuurlijke samenwerking.

In januari en november 2024 hebben twee bestuurlijke bijeenkomsten plaatsgevonden. De eerste ging over verkeersveiligheid en de structurele effecten van Leeuwarden als Culturele hoofdstad. De tweede ging over de positie van Fryslân en Zeeland in de Nota Ruimte en de Mobiliteitsvisie. Alle partijen ervaren deze samenwerking Zeeland- Fryslân als nuttig. In 2025 wordt één bijeenkomst voorzien.

De samenwerking Zeeland - Fryslân is in 2024 doorgegaan in de nieuwe lijn die in 2022 is ingezet, met meer accent op actualiteit en betrokkenheid van meer departementen, zoals I&W, OCW en VRO, naast BZK als vaste partner. In januari en november 2024 hebben twee bestuurlijke bijeenkomsten plaatsgevonden. De eerste ging over verkeersveiligheid en de structurele effecten van Leeuwarden als Culturele hoofdstad. De tweede ging vooral over de positie van Fryslân en Zeeland in de Nota Ruimte en de Mobiliteitsvisie. Alle partijen ervaren deze samenwerking Zeeland- Fryslân als nuttig. In 2025 wordt één bijeenkomst voorzien, in mei.

Bevorderen dat iedere regio een regiovisie vaststelt en in samenwerking tot uitvoering brengt

Vraagstukken manifesteren zich op diverse niveaus. Sommige zijn relevant voor heel Zeeland. Andere zijn specifiek voor bepaalde regio's. Om optimale resultaten te bereiken, is het van belang om deze vraagstukken op het juiste niveau aan te pakken. Dat vraagt om nauwe samenwerking met en tussen gemeenten. We blijven op de hoogte van regionale ontwikkelingen door de regio's te bezoeken. Waar nodig ondersteunen we de regio's. Dit omvat het beschikbaar stellen van budgetten voor de ontwikkeling van regiovisies en het betrekken van volksvertegenwoordigers bij regionale samenwerking.

Kwaliteitsindicator en toelichting

In 2024 is de bekostiging van het opstellen van de regiovisies en het betrekken van volksvertegenwoordigers beëindigd. De regio's zijn zelf aan de slag gegaan met concretisering van hun visies. Uiteraard blijven we als Provincie betrokken bij de regiosamenwerking via onder andere de regiobezoeken, de gemeentelijke bezoeken en het OZO.

Doorontwikkeling van het OZO om de bestuurskracht en de samenwerking tussen Zeeuwse overheden te versterken

Dit doen we door:

- Het opstellen van een gezamenlijke agenda.
- De gemeenschappelijke strategie uit te werken.
- Helderheid in rollen en verantwoordelijkheden.
- De gezamenlijke lobby richting Den Haag en Brussel.
- De betrokkenheid van volksvertegenwoordigers te borgen.
- Meer opgavegericht en in Triple-Helix-wijze (samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, onderwijsinstellingen) samen te werken.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Er is een samenwerkingsagenda van het OZO. Deze beweegt zich mee met de actualiteiten. Het afgelopen jaar hebben we ons ingezet voor een stevige lobby richting den Haag en Brussel en intensiveren we de Zeeuwse samenwerking.

Doelstelling

Signalerend bestuur

We bevorderen dat nationaal- en Europees beleid en regelgeving voldoende rekening houden met Zeeuwse omstandigheden en wensen. We doen dat door besluitvormingstrajecten vroegtijdig te beïnvloeden.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Acties

Versterken van de Zeeuwse positie in Den Haag en Brussel door het beïnvloeden van beleidsontwikkeling en besluitvorming onder meer door uitvoering werkplannen Brusselse/Haagse lobbyist en Scheldemondraad en Vlaams Nederlandse Delta

Kwaliteitsindicator en toelichting

Veel van de geplande (fysieke) lobbyacties zijn vanwege COVID in 2020 vervangen door digitale ontmoetingen. Periodiek heeft GS samen met de voorzitter van de VZG overleg gevoerd met de Zeeuwse Tweede Kamerleden. Twee keer heeft overleg plaatsgevonden tussen GS en de Vlaamse vertegenwoordiging.

Belangrijke mijlpaal voor de samenwerking binnen de Scheldemondraad was de vaststelling van de grensvisie. Deze visie zal in 2021 worden uitgevoerd.

In december 2020 hebben GS ingestemd met de verlenging van de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Nederlandse Delta. De VND zal als bestuurlijk platform gericht zijn op de duurzame ontwikkeling van de delta, met name als lobbyinstrument naar de beide nationale overheden.

Versterking van de samenwerking met Vlaanderen onder meer door actieve deelname in grensgovernance, de Vlaams Nederlandse Delta en de Scheldemondraad

Kwaliteitsindicator en toelichting

Inspanningen gericht op de samenwerking met Vlaanderen hebben we in 2024 voortgezet. Grensoverschrijdende knelpunten en gebiedsontwikkeling zijn aan de orde gekomen in de hiervoor bestemde gremia. In 2024 is ook het Schakelpunt operationeel geworden en biedt organisaties in de Vlaams-Nederlandse grensregio ondersteuning met de aanpak van grensknelpunten.

Vernieuwen van protocollen op het gebied van integriteit

We actualiseren protocollen. Zo kunnen we als organisatie effectiever omgaan met potentiële belangenconflicten en ethische dilemma's. Nieuwe protocollen helpen ook bij het identificeren en aanpakken van integriteitskwesties.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Provinciale Staten hebben in april 2024 een nieuwe Gedragscode voor politieke ambtsdragers van de Provincie Zeeland vastgesteld. Deze code geldt voor Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koning.

Doelstelling

Sterk provinciaal bestuur

Een provincie die samen met inwoners, bedrijven, instellingen en overheden de schouders zet onder de (grote) opgaven voor Zeeland.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Acties

De volksvertegenwoordiging van Zeeland is zichtbaar en benaderbaar voor de Zeeuwse kiezer.

1. Vergaderingen van Provinciale Staten en Statencommissies zijn rechtstreeks te volgen voor publiek.
2. De activiteiten van Provinciale Staten worden onder de aandacht gebracht via sociale media.
3. De besluitvorming in Provinciale Staten wordt inzichtelijk en toegankelijk gemaakt via een publiek toegankelijk stateninformatie systeem.
4. We vergroten het draagvlak voor ons beleid en het vertrouwen in de politiek door in gesprek te gaan met onze inwoners.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Ook in 2024 waren de vergaderingen van de Provinciale Staten en de Statencommissies te volgen. Het publiek kon de debatten rechtstreeks volgen in de statenzaal of via internet. Activiteiten en bijeenkomsten van Provinciale Staten als geheel werden gedeeld via verschillende sociale media.

Inwoners meer betrekken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid de provincie.

In 2024 is er beleid ontwikkeld op grond van de Visie op Participatie 2023. Hierbij is aansluiting gezocht bij bestaande samenwerkingsvormen.

Kwaliteitsindicator en toelichting

In 2024 is het participatiebeleid ontwikkeld, als vervolg op de 'Visie op participatie 2022'. Dit beleid wordt in 2025 vastgesteld.

Provinciale Staten vullen op een vernieuwende manier de rollen in als volksvertegenwoordiger, kadersteller en controleur.

1. De volksvertegenwoordiging kiest de best passende aanpak om de gewenste publieke doelen te bereiken. Dit hangt af van de opgaven en de situatie.
2. We betrekken inwoners, medeoverheden, organisaties en instellingen bij het ontwikkelen van het provinciaal beleid.
3. We verbeteren het samenwerken tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten. Dit met het doel dat de democratie goed blijft functioneren.
4. We verbeteren de ondersteuning voor Statenleden. Daarmee moeten statenleden hun rol als volksvertegenwoordiger, beleidsmaker en controleur beter kunnen vervullen. De regels voor ambtelijke ondersteuning en fractieondersteuning worden als dat nodig in het eerste kwartaal van 2025 hieraan aangepast.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Provinciale Staten hebben in 2024 het beleid geformuleerd. Onderliggend principe is dat het juiste sturingsinstrument wordt gekozen voor het vraagstuk dat voor ligt. De wet Versterking participatie op decentraal niveau versterkt de rol van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van provinciaal beleid. Hiervoor wordt in het voorjaar van 2025 het beleidskader participatie en een bijbehorende verordening aan PS aangeboden.

In 2024 zijn de middelen om de statenfracties in staat te stellen hun taken uit te voeren gelijk getrokken met het landelijk gemiddelde. Een werkgroep vanuit Provinciale Staten heeft een voorstel gedaan om de ondersteuning van de fracties te optimaliseren.

Bestuur en politiek wordt transparanter, overheidsinformatie is beter vindbaar, uitwisselbaar en eenvoudig te ontsluiten.

Wij zijn open over wat we als Provincie Zeeland doen voor Zeeland en haar inwoners. Daar informeren we passief én actief, in verschillende fases van besluitvorming, over. Dat doen we via mensen: bestuurders en medewerkers. En via communicatiemiddelen als www.zeeland.nl, mediaberichten, bijeenkomsten, webinars, social media en het magazine IN ZEELAND.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Dit werk is nooit af. Daarom kiezen we niet voor een groene status. De werkzaamheden rond de invoering van de Wet open overheid gaan de komende jaren nog door. Ook de website wordt doorontwikkeld. De inzet van bepaalde sociale media leidt vermoedelijk tot discussie.

Doelstelling

Weerbaar bestuur

Het zorgen voor een vrije, veilige en rechtvaardige samenleving is een belangrijke taak van de overheid. Provincie Zeeland staat voor een integrale aanpak tegen ondermijnende criminaliteit in Zeeland. Dat doen we vanuit onze positie als provinciaal midden bestuur. Om dit te bereiken houdt Provincie Zeeland zich actief bezig met het tegengaan van ondermijning. Bij ondermijning gebruiken criminelen legale bedrijven en diensten voor hun illegale activiteiten. Ook vergroten we onze eigen weerbaarheid en integriteit.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Acties

De aangescherpte Bibob-beleidsregel passen we toe

Het Bibob beleid voeren we in vier gebieden uit:

1. omgevingsvergunningen
2. aanvragen tot subsidie
3. overheidsopdrachten
4. vastgoedtransacties

Het Bibob werkproces is verbeterd. We pasten het toe in 2024. Er volgt een themasessie waarin we de spanningen en dilemma's bespreken. Verder sporen we Zeeuwse overheden aan om de Wet Bibob uniform toe te passen.

Kwaliteitsindicator en toelichting

We hebben in 2024 de beleidsregels aangepast. Deze passen we op dit moment toe. Daarnaast zijn we secretaris van de Zeeuwse Bibobkamer. Daarin bevorderen we uniforme toepassing van de Wet Bibob, kennisuitwisseling en samenwerking. We continueren dit in 2025.

De provincie is een integer handelende organisatie, die zich weerbaar opstelt tegen oneigenlijke invloeden en misbruik

In 2024 geven we uitvoering aan het beleidsplan aanpak ondermijning en de Zeeuwse norm weerbare overheid. We geven aandacht aan:

- De interne bewustwording van de eigen organisatie en Provinciale Staten.
- Thema's als informatiebeveiliging en de weerbaarheid van het buitengebied.
- Onze coördinerende en ondersteunende rol naar de Zeeuwse gemeenten. Zo helpen wij hen bij het behalen van de doelen uit de Zeeuwse norm weerbare overheid.

Kwaliteitsindicator en toelichting

In 2024 hebben we bijeenkomsten georganiseerd in het kader van bewustwording rondom ondermijning en informatiebeveiliging. Zo bezochten we met Provinciale Staten de haven in Vlissingen-Oost. Ook voor de andere thema's zijn diverse activiteiten georganiseerd. In 2025 zetten we deze acties voort.

Omgevingsdiensten RUD en DCMR voeren in opdracht van de Provincie het beleidsplan aanpak ondermijning en het Bibob beleid uit

De RUD en DCMR ontvangen aanvragen voor omgevingsvergunningen. Zij zijn hierdoor belangrijke organisaties voor de Provincie. De RUD en DCMR zetten hun 'oog-en-oor' functie nog beter in voor de provincie. Doel is om uiteindelijk te komen tot integrale controles, waarin omgevingsdiensten signaleren en uitvoeren.

Kwaliteitsindicator en toelichting

We hebben in 2024 bekeken hoe we invulling kunnen geven aan de integrale controles. De inzichten uit dit onderzoek werken we in 2025 uit.

We vergroten de weerbaarheid van onze organisatie met hulp van het instrument "piramide naar een fitte provincie" van de Taskforce-RIEC (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum)

We gebruiken deze piramide om te bepalen in welke fase de provincie zich bevindt op het gebied van de aanpak van ondermijning. Onze score meten we aan de hand van:

1. bewustwording & organisatie
2. informatiepositie
3. beleid & handhaving
4. integere & veilige werkomgeving
5. communicatie.

Ons doel is om tweejaarlijks een trede te stijgen tot minstens de vierde trede van vijf. Bij de nulmeting in 2021 stonden we op de tweede trede van de piramide. In 2023 zijn we gestegen naar de vierde trede. In 2024 bepalen wij een volgende trede-stijging. Daarbij nemen we de Zeeuwse norm weerbare overheid in ogenschouw.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Voorheen gebruikten wij het instrument fitte Pyramide van Taskforce RIEC. Daarmee konden we bepalen in welke fase de Provincie zich bevindt op het gebied van de aanpak van ondermijning. Het instrument onderscheidt 5 tredes. In 2023 hebben we ons doel bereikt: tenminste trede vier.

In 2022 heeft Provincie Zeeland de intentieverklaring Zeeuwse norm weerbare overheid ondertekend. Deze norm kent 9 thema's. Provincie Zeeland heeft 2 thema's geadopteerd: thema 6 (Bibob) en thema 9 (Informatiebeveiliging). Dit betekent concreet dat we op deze twee thema's een voorbeeldrol hebben in Zeeland. Concreet zetten we ons in voor:

- Een uniform beleid en een uniforme toepassing van de wet Bibob door alle overheden in Zeeland;
- En goede samenwerking met waterschap, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Zeeland bij het versterken van informatiebeveiliging.

Trendindicatoren

Gemeenten onder preventief toezicht:	2022	2023	2024
Landelijk	1	2	2
Zeeland	1	1	1

Opkomstpercentage statenverkiezing (Kiesraad):	2015	2019	2023
Landelijk	47,8%	56,2%	58,8%
Zeeland	52,2%	59,2%	62,4%

Doelindicatoren

Doelindicatoren	Indicator	Stand 2022	Stand 2023	Stand 2024	Einddoel
Financieel gezonde Zeeuwse gemeenten	Gemeenten onder preventief toezicht	1	1	1	0
Herkenbaar en samenwerkend bestuur	Vastgestelde Regiovisie	3	3	3	3
Weerbaar bestuur	Piramide naar fitte Provincie	Trede 2	Trede 3	Trede 4	*

* Realisering van ambities Zeeuwse norm.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Wijzigingen 2024	Begroting na wijziging 2024	Rekening 2024	Restant
Lasten					
070101 Interbestuurlijk toezicht	1.643	307	1.950	2.501	-551
070102 Herkenbaar en samenwerkend bestuur	75	104	179	153	26
070104 Signalerend bestuur	839	202	1.041	682	358
070105 Weerbaar bestuur	561	-15	546	411	135
079999 Ambtelijke inzet	6.254	935	7.189	6.965	224
Totaal Lasten	9.372	1.532	10.905	10.712	193
Baten					
070101 Interbestuurlijk toezicht	51	562	613	348	265
070104 Signalerend bestuur	78	109	188	175	13
079999 Ambtelijke inzet	0	0	0	-1	1
Totaal Baten	130	671	801	523	278
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-9.243	-861	-10.104	-10.189	85
Onttrekkingen					
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	-279	-422	-701	-701	0
Toevoegingen					
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	0	839	839	839	0
Mutaties reserves	279	-417	-138	-138	0
Resultaat na bestemming	-8.963	-1.278	-10.242	-10.327	85